

Tentația dansului sau Fațetele bucuriei

CODREA RALUCA MARIANA^a, COMAN ALINA
TEODORA^b, NYIKORA RALUCA IZABELA^c

“COLEGIUL NATIONAL” DRAGOS VODA”

Specializarea: matematica-informatica

Email: ralucodrea12334@gmail.com

^b“COLEGIUL NATIONAL” DRAGOS VODA”

Specializarea: matematica-informatica

Email: Comanalina53@gmail.com

“COLEGIUL NATIONAL” DRAGOS VODA”

Specializarea: matematica-informatica

Email: ralucanyikora11@gmail.com

Abstract:

Dance is an artistic means of expressing a message. At the beginning of the 20th century, writers begin to write novels in which the art of dance predominates. In "Morometii" by Marin Preda, the dance is highlighted by the "Dansul Calusului". The tradition is observed in the novel "Ion" by Liviu Rebreanu through traditional weddings. In "Ciuleandra" by Liviu Rebreanu, the choir is present. The waltz is an art that consists of feelings. In, "Waltz Invitation" by Mihail Drumes and "Last Night of Love, First Night of War" by Camil Petrescu, the waltz is present.

Keywords: dans , vals , hora , traditie , nunta , sentimente

Introducere

Dansul este cel mai bun intermediu de relaxare, într-un mod voios, dar și unul care să te facă să rămâi productiv, fiind și un sport care nu necesită multă forță. El te ajută să te destinzi și să simți adevărata bucurie. Acesta ne face să ne simțim liberi și să ne exprimăm sentimentele. Știind că există mai multe tipuri de dansuri, putem să observăm că fiecare dintre acestea exprimă un anumit sentiment. În vals predomină iubirea, pasiunea și admirația, iar pe de altă parte, în dansul popular, regăsim voia bună, bucuria și speranța. Unele dansuri contemporane exprimă și tristețe, pe când altele, haos. Din toate acestea reiese faptul că toate sentimentele umane pot fi exprimate și prin dans, într-un mod direct sau indirect.

Limbajul ascuns al sufletului, frecvent numit și dans, este o modalitate prin care muzica poate fi vizibilă. Dansul este cea mai frumoasă, elevată și emoționantă artă, deoarece este asemenea unui poem, fiecare mișcare fiind un cuvânt. Arta dansului nu este doar o abstractizare sau traducere din viață, ci este însuși viața. Acesta este singura artă în care noi suntem materia din care este realizată. Poezia piciorului sau o exprimare verticală a unei dorințe orizontale, sunt doar două din zecile de definiții ale termenului dans. Dansul poate fi definit prin mai multe căi, literatura fiind una din ele. Din toate timpurile, dansul a avut o semnificație importantă pentru oameni. Începând cu ritualurile din epoca pietrei, dansul semnala faptul că persoanele au învins, au găsit de mâncare sau au inventat o unealtă nouă de vânătoare.

Secțiunea preliminară

România este o țară cu tradiție în domeniul dansului. Din nefericire însă, tradiția începe încet să se piardă, tinerii nemaifiind atât de atrași de dansul popular românesc. Încă din cele mai vechi

timpuri, de când poporul românesc începuse să se formeze, dansul începe să se nască și în zona aceasta.

Această artă în ultimii o sută de ani a evoluat, oamenii realizând importanța acestuia. Scriitorii români ne-au lăsat multe dovezi despre importanța dansului pe parcursul celor o sută de ani.

În România secolului XX, tradițiile erau nelipsite, umplând patrimonial cultural de obiceiuri frumoase, care aduceau voie bună și veselie peste tot și în orice moment. Unul dintre cele mai îndrăgite și des întâlnite obiceiuri este dansul popular. Acesta poate destinde în orice moment grupuri mari de oameni, făcându-i să simtă bucuria autentică.

Unul din dansurile care este foarte lăudat de oameni se regăsește în “Moromeții” de Marin Preda, ca “Jocul călușului”. Acest joc al “Călușului” constă într-un dans haotic, spectaculos, care se execută în săptămâna dinaintea Rusaliilor. Jocul este practicat în special de bărbați, cu scopul ritualic spre vindecare, spectacol și alte trebuințe ale oamenilor. Ceata utilizează mai multe instrumente, dintre care steagul, bastoanele din lemn ale Călușarilor, sabia și plante vindecătoare.

Călușarii au o costumație unică, chiar de aceea sunt ușor remarcabili. Costumul lor este format din cămăși cusute cu flori, curele, bețe, clopoței metalici și ciucuri așezați la picioare și la brâu. “Toți aveau clopoței la picioare, la ciomagă și la fes, betelii și caftane roșii.”¹

În romanul lui Marin Preda, dansul călușarilor aducea bucurie, făcând satul să prindă viață, iar locuitorii acestuia să uite de griji și să se lase uimiți de magnificul joc “Jocul lor stârnea în sat o încântare aproape fără margini”. Dansul voios este descris în roman într-un mod poetic, fiind prezentate exact mișcărilor lor, în mod detaliată. ² “[...] porni la pas, în tactul muzicii, ocolind în cerc cu jucătorii în urma lui ³[...] intrară în plin căluș, șeful jucând în fața lor, mergând de-a-ndăratelea și strigând mereu, în tactul trepidant al muzicii [...]”. Strigătele sunt specifice acestui joc “⁴[...] se năpusti îndărăt cu strigăte sălbatice de veselie și spaimă”.

Nunțile tradiționale se bazează în special pe uimitoarele și fermecătoarele dansuri speciale regiunii în care aveau loc, fapt care transforma ziua importantului eveniment într-una de neuitat pentru miri și nuntași. Mai ales în mediul rural, dansul sau “jocul” reprezenta ocazia perfectă pentru a lega prietenii sau, de ce nu, relații de iubire și pentru a te bucura de muzica voioasă care răsună încă din zori, fiind un ritual de curtare.

Pe lângă alte romane contemporane, “Ion” de Liviu Rebreanu, ne oferă o imagine de ansamblu, dar și una detaliată asupra nunților din viața personajelor. Decizia lui Ion de a o lua pe Ana în căsătorie a iscat o nuntă cu tradiții și obiceiuri, evidențiind și fragmente din dansul miresei, unde se arunca cu bani în funcție de talentul acesteia la joc, dar și din momentele în care Ion a luat-o pe Florica la dans.

Din cauza sarcinii, Ana s-a simțit incapabilă să danseze, cedându-i locul primei druze. Fiind foarte atentă, de pe margine, Ana a observat strânsa conexiune care s-a creat între cei doi în momentul dansului. Limbajul mut al acestora a exprimat mai multe decât ei ar fi putut spune prin intermediul cuvintelor, iar dansul, cu ajutorul căruia Ion încearcă să-și arate adevăratele sentimente pe care le are față de Florica, i-a făcut să formeze o strânsă legătură în acele momente, mirele fiind absorbit în totalitate de frumusețea femeii de care era îndrăgostit până peste cap și uitând faptul că doar ce s-a uscat cerneala pe certificatul de căsătorie al acestuia cu Ana “⁵[...] el însă fierbea și-și încleștase degetele în șoldurile ei pline, uitând de tot de Ana, închipuindu-și că Florica e mireasa lui [...]”.

O altă nuntă prezentată în romanul “Ion” de Liviu Rebreanu este cea dintre Laura și Pinte. La nunta intelectualilor din satul Pripas, mirii nu sunt descriși dansând, deși le cânta un celebru muzicant, Goghi de la Bistrița, detaliu care dă de înțeles faptul că mirii nu erau entuziasmați deloc,

chiar de propria lor nuntă, care ar fi trebuit să fie unul dintre cele mai fericite momente din viața lor.⁶ “De altfel muzica faimosului Goghi de la Bistrița sporea amândurora emoția.”

Rămânând concentrați pe tradițiile și obiceiurile românești, dansul văzut prin ochii lui Liviu Brebeanu l-a determinat să scrie “Ciuleandra”, joc popular cu un ritm din ce în ce mai alert. Fiind asemănat, de originile străvechi, cu un ritual geto-dacic, prin care se trimitea solul la cer, dansul îi ademenea și pe cei care priveau de pe margine, oferind, pe parcurs, o euforie ritmică și sentimentul de pornire a unui vârtej, care era dat de pașii sălțați și repezi ai horei.

În momentul în care personajele au fost duse de hangiu la hora satului, aceștia și-au schimbat părerea despre Ciuleandră. Bucuria pe care Puiu a simțit-o doar privind dansul l-a făcut pe acesta să îl asimileze cu un lucru obsesiv, care poate da dependență ⁷“ Ei bine, doctore, cine n-a văzut Ciuleandra nu-și poate închipui ce înseamnă beția dansului! ”.

Intrând în horă și arătându-și adevărata personalitate, tânărul a realizat faptul că acesta nu a reușit să descopere reala împlinire a dansului în marile săli de la București, la reuniunile cu personalitățile din parlament, așa cum a descoperit tăria, bărbăția și tinerețea în dansul de la țară.

Refuzul la dans al Mădălinei, țărancă cu care tatăl său l-a însurat pe băiat, l-a făcut să și-o dorească și mai mult pe fata cu chip de înger, iar acest fapt a făcut ca dansul să fie un moment de fericire, pe baza căruia ei și-au construit o relație. Atât de mult a ajuns Puiu să iubească dansul, încât obsesia dezvoltată de acesta l-a făcut să-și exprime sentimentele direct, după mult timp.

⁸“În orice caz eu și azi cred că singură, Ciuleandra, din câte jocuri cunosc, poate să explice extazul dansului, al dansului cu o manifestare a admirației supreme, ba chiar al dansurilor religioase care se sfârșeau prin mutilări sau sacrificii [...] În sfârșit eram vrăjit și terifiat.”

În cunoscutul roman al lui Camil Petrescu, “Ultima noaptea de dragoste, întâia noapte de război” ne este prezentat personajul Grigoriade care reprezintă tipul bărbatului preocupat de palmaresul de cuceriri cu care se poate lăuda, fiind un fel de gigolo. Acesta învăța toate femeile din zonă, indiferent de faptul că acestea erau profesioniste în arta dansului sau nu, în pragul intrării României în Marele Război, un dans nou: tango. Un alt personaj care ia parte la acțiunile povestite de narator este Ștefan Gheorghidiu care este dezgustat și complet surprins de ușurință și de modul în care învățăcelele noului dans se lasă atinse de Grigoriade. În plus, faptul că propria sa soție se lasă purtată de brațele acestui bărbat l-a făcut să creadă că scopul lui nu era să facă tango-ul mai popular, ci să se bucure de prezența foarte multor femei în jurul său, urmărind să creeze o legătură specială cu una dintre ele prin intermediul acestui dans elegant și romantic.⁹ “cunoscusem un vag avocat, dansator, foarte căutat de femei, pe care le învăța, chiar pe cele mai reputeate ca dansatoare, un dans nou, la modă: tango.”

Corpul, cu mișcările lui suave, mai ales pe un ritm lent, poate exprima mai multe cuvinte decât ce ar susține un om cu voce tare. În dans, ura, resentimentele, atracția sau bunătatea sunt arătate într-un mod direct, fără a mai fi nevoie de exprimări suplimentare. În toate romanele contemporane scrise de autorii români, dansul a fost evidențiat atât pentru a pune în atenția cititorilor momentele de bucurie, în special cele în care oamenii se îndrăgosteau, dar și cele nefericire, clipele de gelozie și tragediile catastrofale. Marile săli de dans oferă o atmosferă specifică, pe care invitații pot să se destindă. Energia unui moment de vals face persoanele să ofere o notă de eleganță atât locului, cât și momentului în sine. Valsul are o tentă romantică, care îi apropie pe dansatori prin mișcările lui lente și prin postura elegantă specifică acestuia. Conexiunea dintre persoane este una strâns legată, deoarece apropierea corpului îi face să își unească inimile, formând un întreg.

Aceste ritmuri lente, dar dansante, nu pot fi comparate, la același nivel, cu cele de la țară. Dansurile populare, care sunt foarte energice, dau o stare aparte, făcându-i pe spectatori, dar și pe dansatori să se simtă bine. La fel ca și valsul, mișcările tradiționale apropie persoanele, dar aceasta se face într-un mod mult mai vioi. În cartea “Invitație la vals” de Mihail Drumeș dansul are o semnificație specială într-o seară din viața lui Tudor.

Dorința arzătoare pe care o avea el față de o poloneză, cu care nu vorbise niciodată, era una de nedescris. Petrecerea la care erau prezenți amândoi i-a făcut să se întâlnească, într-un mod aparent întâmplător. Ritmurile pe care acesta o dansa pe o colegă de la litere, în căutarea disperată a ființei dorite, pe care a pierdut-o prin mulțime, au făcut-o pe fată să amețească. 10 “[..] eu am rămas cu stăpâna luceferilor, pe care am învățat-o în zbor înaripat, făcând de câteva ori înconjurul sălii”.

Teama studentului în momentul în care a văzut-o pe domnișoară la dans cu un alt bărbat l-a făcut să o conducă pe partenera sa la loc și exact în acea clipă, poloneza a apărut. 11 “Ea văzând că sunt liber își părăsi brusc partenerul și alergă în brațele mele.”.

Dansul, pentru cei doi, a reprezentat comunicarea fără cuvinte, iubirea exprimată într-un mod tăcut și atingeri suave și atente. Pașii mărunți, lenți și preciși i-au ajutat să își descopere atracția unuia față de celălalt și să își împreuneze viețile, dansul fiind momentul culminant al unirii lor.

Concluzie

Dansul este o artă foarte apreciată de oameni . Oamenii o practică de foarte mult timp , chiar de aceea este atât de laudată. Autorii români au fost inspirați de dans , așadar au creat opere minunate , cu care cultura României se mândrește. Dansul e asemenea poeziilor, plin de coerență , emoție și pasiune.

Bibliografie

- [1] Marin Preda , “Moromeții”, partea 1, editura “Cartex Serv” 2002, pagina 116.
- [2] Marin Preda , “Moromeții”, partea 1, editura “Cartex Serv” 2002, pagina 116.
- [3] Marin Preda , “Moromeții”, partea 1, editura “Cartex Serv” 2002, pagina 116.
- [4] Marin Preda , “Moromeții”, partea 1, editura “Cartex Serv” 2002, pagina 116.
- [5] Liviu Rebreanu , “Ion” , editura “Litera” 2017, pagina 232.
- [6] Liviu Rebreanu , “Ion” , editura “Litera” 2017, pagina 232.
- [7] Liviu Rebreanu , “Ciuleandra “ , editura “Cartea Românească” 1986, pagina 74.
- [8] Liviu Rebreanu , “Ciuleandra “ , editura “Cartea Românească” 1986, pagina 74.
- [9] Camil Petrescu , “ Ultima noapte de dragoste ,Intaia noapte de razboi”, editura “Eminescu’ 1985, pagina 74
- [10] Mihail Drumes , “ Invitatie la vals” , editura “Vremea” 1937 , pagina 9
- [11] Mihail Drumes , “ Invitatie la vals” , editura “Vremea” 1937 , pagina 9